

Méér
MuZiek
iN De
KLAS.

Lesbrief Méér Muziek in de Klas

Filmmuziek

Doelen:

De leerlingen:

- Leren hoe muziek filmbeelden een bepaalde sfeer kan meegeven.
- Leren welke muzikale kenmerken daar een rol in spelen.
- Leren welke nummers in bekende films gebruikt worden.
- Leren zelf muziek met een bepaalde sfeer ontwerpen.

Benodigheden:

- Digitaal schoolbord met internettoegang.
- De linkjes uit deze lesbrief.
- De scènebeschrijvingen voor de componeeropdracht op losse blaadjes.
- Een ruime hoeveelheid muziekinstrumenten zoals trommels, shakers, triangels etc. Eventueel ook keyboards, klokkenspelen of instrumenten die kinderen zelf van huis mee willen nemen.

Tijdsduur: Circa 70 minuten

De schuingedrukte informatie in deze lesbrief kan steeds als basis gebruikt worden om de lesonderdelen te introduceren.

1. Inleiding

Muziek speelt op heel veel manieren een rol in de wereld. Bijvoorbeeld ook in films. We hebben het vandaag over filmmuziek. Allereerst gaan we eens kijken wat voor effect muziek op film kan hebben.

Laat het volgende filmpje over *Pirates of the Caribbean* zien en stel vooraf de onderstaande vragen. Schrijf deze eventueel op het bord.

<https://www.youtube.com/watch?v=rn9VocN4NWs>

Vragen:

1. Wat denkt kapitein Jack Sparrow in elke scène volgens jou?
2. Wat verwacht je dat er per fragment hierna gaat gebeuren, als je luistert naar de muziek?
3. Omschrijf in één woord de sfeer van elke scène.
4. Wat hoorde je in de muziek waardoor je op je antwoord bij de bovenstaande vragen bent gekomen?

Stop de video na elke nieuwe muzieksoort. Bespreek dan de antwoorden klassikaal na. Probeer, eventueel door gericht door te vragen, de leerlingen muzikale kenmerken te laten noemen als hoog/laag, hard/zacht, langzaam/snel, korte/lange klanken. Ook het soort instrumenten en de muzikale stijl kunnen genoemd worden als factoren die de sfeer beïnvloeden.

2. Geschiedenis

Pas vanaf 1927 was het technisch mogelijk om muziek synchroon bij filmbeelden af te spelen. Voor die tijd werd er in bioscopen live muziek gespeeld op een orgel, een piano of soms zelfs door een heel orkest. Laat het volgende SchoolTV-item zien.

<https://schooltv.nl/video/filmmuseum-klassieke-muziek-in-film/#q=filmmuziek>

3. Herkennings-tunes

Films hebben vaak ook een soort herkennings-tune dat aan het begin en/of aan het einde gezongen wordt, of in de film voorkomt. We gaan daarmee een quiz doen. Herkennen jullie de volgende film-nummers?

Speel deze video af: <https://www.youtube.com/watch?v=Aa6mKWZbTME>

Stop de video steeds als het antwoord bijna in beeld komt. Je kunt klassikaal antwoorden bespreken, maar het is ook leuk om er een echte quiz van te maken. Maak teams (tafelgroepjes) die in overleg na elk fragment hun antwoord op een vel papier schrijven en laten zien. Elk goed antwoord is een punt.

4. Zelf filmmuziek maken

We hebben eerder in deze les gezien op welke manier muziek de sfeer van een film kan beïnvloeden. Nu gaan we het zelf proberen. Ieder groepje krijgt op papier een korte beschrijving van een denkbeeldige scène waar ze muziek bij moeten maken.

Herhaal eerst met de klas de verschillende muzikale kenmerken die in de inleiding aan bod zijn gekomen en hun invloed op de sfeer: hoog/laag, hard/zacht, etc.

Denk aan conclusies als: droevige muziek heeft vaak lange, langzame zachte tonen. Spannende muziek heeft korte snelle noten, afwisselend hard en zacht.

Deel blaadjes met de onderstaande (of door jou zelf verzonden) scène-beschrijvingen uit. De groepjes mogen niet van elkaar weten wat er op staat. Laat in de groepjes een rolverdeling maken. De dirigent zorgt dat de muziek op tijd en synchroon start en stopt. De tijdbewaker let op of het stuk niet te lang of te kort is en of de opdracht binnen de tijd af komt. De secretaris noteert de afspraken en indien nodig de structuur van de muziek. De muziekstukken moeten ongeveer 30 seconden duren.

Indien mogelijk is het fijn als de groepjes niet allemaal in dezelfde ruimte werken, maar bijvoorbeeld een paar op de gang of in een andere ruimte. Geef ongeveer 15-20 minuten voor de opdracht.

Loop zelf bij de groepjes langs om hier en daar te helpen.

De opdracht luidt als volgt:

1. Lees de scène-omschrijving en bepaal met je groepje wat voor sfeer daarbij past. Misschien verandert de sfeer nog wel tijdens de scène.
2. Bedenk welke van de beschikbare muziekinstrumenten bij die sfeer zouden passen en wat voor een soort klanken ze moeten spelen.
3. Zoek in overleg met de meester of juf de juiste instrumenten bij elkaar en probeer uit of je ze zo kunt laten klinken dat het bij de sfeer past die jullie moeten maken.
4. Bedenk in overleg hoe jullie stuk begint, wat er in het midden gebeurt en hoe het eindigt. De dirigent geeft aan wie wanneer moet spelen.

5. Oefen het geheel een paar keer tot jullie tevreden zijn. De tijdbewaker let op of het niet te lang of te kort duurt en ook op hoeveel tijd jullie nog hebben.

Laat alle groepjes hun muziek voorspelen voor de klas en bespreek daarna of de andere groepjes konden horen welke sfeer uitgebeeld werd en ook waaraan ze dat konden horen.

De scènes (suggesties):

1. Twee schipbreukelingen drijven op een vlot op zee. Vanuit de verte komt er een driehoekige vin door het water steeds dichterbij...
2. Midden op een groot leeg plein zit een klein meisje in versleten kleren op de koude stenen. Ze heeft haar handen voor haar gezicht en huilt zachtjes.
3. Op een middeleeuws slagveld rennen twee enorme legers brullend op elkaar af. De strijd begint!
4. Een jongen rent door het bos. Hij wordt achtervolgd door een donkere gedaante met een grote bebloede bijl!
5. In het struikgewas ligt een moederhert met haar pasgeboren kalfje. De opgaande zon schijnt door de struiken. Vader hert staat er trots naast.
6. In een winkelstraat klinkt opeens vrolijke muziek. Eén iemand begint opeens te dansen. Steeds meer mensen gaan meedoen tot de hele straat aan het dansen is.